

Prof. dr hab. med. Marcin Kurzyna

Klinika Krążenia Płucnego, Chorób Zakrzepowo-Zatorowych i Kardiologii

Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego w Warszawie

Szpital im. Fryderyka Chopina, Europejskie Centrum Zdrowia Otwock

Ocena dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego

dr n. med. Roberta Kowalika

w związku z postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego

w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne

1. Dane ogólne

Doktor Robert Kowalik ukończył studia na I Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Warszawie w 1987 roku. W 2005 roku uzyskał specjalizację w zakresie chorób wewnętrznych, a w 2008 roku został specjalistą w dziedzinie kardiologii. Od 2006 roku jego zawodowa kariera jest związana z I Katedrą i Kliniką Kardiologii WUM, gdzie obecnie jest starszym asystentem i kieruje Oddziałem Intensywnej Terapii Kardiologicznej. Zwieńczeniem badań prowadzonych w grupie pacjentów leczonych w OITK była obrona rozprawy doktorskiej pt. „Ocena zastosowania hipotermii terapeutycznej u chorych po nagłym pozaszpitalnym zatrzymaniu krążenia”, co miało miejsce w 2014 roku. Promotorem doktoratu był prof. Grzegorz Opolski.

2. Ocena osiągnięcia naukowego będącego podstawą postępowania habilitacyjnego

Przedstawione do oceny osiągnięcie naukowe jest cyklem czterech powiązanych tematycznie artykułów naukowych i zostało zatytułowane „Wyniki leczenia pacjentów w Oddziale Intensywnej Terapii Kardiologicznej po nagłym, zresuscytowanym zatrzymaniu krążenia”. Łączna punktacja artykułów opublikowanych w latach 2014-2018 i wchodzących w skład cyklu wynosi 12,031 pkt IF oraz 395 pkt MEiN. We wszystkich publikacjach Habilitant jest pierwszym autorem.

W swoich badaniach dr med. Robert Kowalik koncentruje się na poszukiwaniu optymalnego sposobu postępowania z pacjentami po nagłym zatrzymaniu krążenia (NZK) przyjętych od oddziału intensywnej terapii kardiologicznej. Szczególną rolę w prowadzonych badaniach odgrywa zastosowanie hipotermii terapeutycznej.

W pierwszej publikacji pt. *„Efficacy and safety of prolonged mild therapeutic hypothermia treatment in patients after out-of-hospital cardiac arrest”* zespół kierowany przez Habilitanta skupia się na identyfikacji czynników mających wpływ na rokowanie pacjentów po pozaszpitalnym NZK leczonych za pomocą metody kontroli temperatury docelowej (TTM). Autorzy zidentyfikowali szereg czynników złego rokowania po NZK takich jak wstrząs kardiogeny, wiek oraz niewydolność serca. Ciekawą obserwacją było wykazanie prognostycznej roli stężenia d-dimerów, zarówno w momencie przyjęcia do OITK, jak i po zakończeniu terapii TTM. W drugiej pracy - *Impact of selected clinical factors on outcome of patients after out-of-hospital cardiac arrest treated with targeted temperature management* - będącej retrospektywnym podsumowaniem wyników leczenia pozaszpitalnego NZK, autorzy skupili się w bardziej szczegółowy sposób na analizie wybranych czynników klinicznych i biochemicznych mających wpływ na rokowanie rozumiane jako śmiertelność krótkoterminowa i wynik neurologiczny leczenia. Wyniki pracy pozwoliły na identyfikację ważnych parametrów silnie korelujących z końcowym wynikiem leczenia pacjentów z pozaszpitalnym zatrzymaniem krążenia. Wyniki pracy mogą stanowić wkład w opracowanie skali rokowniczej, pozwalającej na wyodrębnienie pacjentów, którzy mogliby odnosić największe korzyści z leczenia TTM. Publikacja numer 3 – *„Results of targeted temperature management of patients after sudden out-of-hospital cardiac arrest: A comparison between intensive general and cardiac care units”* - jest efektem analizy danych wielośrodkowego rejestru hipotermii terapeutycznej i skupia się na porównaniu wyników leczenia pacjentów przyjmowanych do OITK i „ogólnych” oddziałów intensywnej terapii. W pracy wykazano, iż OITK jest wartościową alternatywą dla OIT w leczeniu pacjentów po epizodzie pozaszpitalnego NZK. Leczenie z użyciem procedury TTM cechowało się w obu grupach dobrym profilem bezpieczeństwa i niską liczbą ocenianych zdarzeń niepożądanych. W publikacji numer 4 - *In-Hospital and One-Year Outcomes of Patients after Early and Late Resuscitated Cardiac Arrest Complicating Acute Myocardial Infarction—Data from a Nationwide Database* - opartej o dane z prospektywnego Polskiego Rejestru Ostrego Zespołu Wieńcowego Habilitant oceniał wyniki rocznego rokowania chorych po zresuscytowanym wczesnym i późnym zatrzymaniu krążenia. Główną obserwacją wynikającą z niniejszego badania jest to, że wczesne zatrzymanie krążenia, jako powikłanie zawału serca jest niezależnym czynnikiem prognostycznym zgonu w obserwacji rocznej. Jest to nowatorska obserwacja, gdyż dotychczasowe dostępne dane nie pozwalały na jednoznaczną ocenę wpływu wczesnego zatrzymania krążenia na długoterminowe rokowanie u chorych po zawale serca. Warto również podkreślić znaczenie wczesnych strategii rewaskularyzacji wieńcowej, które były istotnie rzadziej stosowane w grupie po późnym zatrzymaniu krążenia, co mogło spowodować wzrost liczby powtórnych zawałów serca i częstsze występowanie wstrząsu kardiogenego.

Podsumowując, cykl doniesień naukowych przedstawionych jako dokonanie habilitacyjne dowodzi głębokiego zaangażowania i dużej wiedzy Kandydata na temat trudnych zagadnień opieki nad

jedną z najbardziej obciążonych populacji pacjentów, jakimi są chorzy zresuscytowani po zatrzymaniu krążenia. Habilitant wykazał się dociekliwością naukową wynikającą z wieloletniego doświadczenia praktycznego. Epidemiologiczna istotność tej tematyki i jej znaczenie społeczne powodują, że prace Habilitanta wpisują się w ważny nurt badań naukowych w zakresie kardiologii.

3. Pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze

Dorobek naukowy dra Roberta Kowalika jest znaczący i obejmuje szeroki zakres zagadnień powiązanych z intensywną opieką kardiologiczną, kardiomiopatią takotsubo i niewydolnością serca. Według zestawienia bibliometrycznego przygotowanego przez Bibliotekę Naukową WUM są to 22 oryginalne pełnotekstowe prace badawcze, 10 opisów kazuistycznych, 3 rozdziały książkowe oraz monografia, której Habilitant jest pomysłodawcą i głównym redaktorem wydania. Łączny współczynnik oddziaływania to 62,66 i 1569 punktów MEiN. Zdecydowana większość dorobku naukowego Habilitanta powstała po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych - IF 56,26 i MEiN 1399. Sumaryczna liczba cytowań wynosi 162 (wg Web of Science Core Collection), a indeks Hirscha 7. Dorobek naukowy uzupełnia 7 doniesień zaprezentowanych na międzynarodowych konferencjach naukowych. Łącznie 5 publikacji oryginalnych powstało w wyniku współpracy naukowej Habilitanta z innymi krajowymi instytucjami naukowymi. Z analizy dorobku naukowego wynika, że Habilitant chętnie i twórczo włącza się w pracę wielodyscyplinarnych zespołów badających różne aspekty chorób serca. Z pełnym przekonaniem można stwierdzić, że Habilitant posiada osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój medycyny.

4. Ocena działalności klinicznej, dydaktycznej i organizacyjnej

Dr med. Robert Kowalik jest aktywnym kardiologiem i praktykiem intensywnej terapii oraz wykładowcą na licznych kursach i warsztatach w tej dziedzinie. Obecnie koordynuje pracę jednego z największych w Polsce oddziałów intensywnej terapii kardiologicznej zlokalizowanym w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym WUM. Jego działalność dydaktyczna obejmuje wykłady na Kongresach Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego, Asocjacji Intensywnej Terapii Kardiologicznej PTK, Sekcji Ratownictwa Medycznego, Sekcji Intensywnej Terapii Anestezjologicznej, a także na kursach specjalizacyjnych organizowanych przez Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego. Imponująca jest również działalność edukacyjna wśród studentów medycyny, gdzie oprócz standardowej aktywności dydaktycznej Habilitant jest opiekunem Sekcji Intensywnej Terapii Kardiologicznej SKN przy I Katedrze i Klinice Kardiologii WUM. Dr n. med. Robert Kowalik pełnił funkcję promotora pomocniczego w dwóch zakończonych przewodach doktorskich, a także brał udział w

pracach Komitetów Organizacyjnych Konferencji Warszawskie Dni Kardiologii Akademickiej w latach 2015-2019.

5. Wniosek końcowy

Analizując przedłożony do oceny cykl publikacji oraz całokształt działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej doktora medycyny Roberta Kowalika stwierdzam, że spełnia on kryteria ubiegania się o stopień doktora habilitowanego nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne zgodnie z art. 219 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce z dnia 20 lipca 2018 roku. Z pełnym przekonaniem stwierdzam, że dotychczasowa aktywność naukowa habilitanta stanowi znaczny wkład w rozwój medycyny, a on sam jest w pełni przygotowany do pracy w roli samodzielnego pracownika nauki.

Przedstawiam zatem Radzie Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego wniosek o dopuszczenie doktora medycyny Roberta Kowalika do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

prof. dr hab. med. Marcin Kurzyna